ואם היא בַּת לֵוִי, קנסוה שאינה אוכלת מִן הַמַּעֲשֵׂר. ואם היא בַּת כֹּהֵן נפסלת מִן אכילת חַתְרוּמָה כאשת איש שזינתה. וְאֵין יוֹרְשִׁין שֶׁל זֶה הראשון וְיוֹרְשִׁין שֶׁל זֶה שני יוֹרְשִׁים כְּתוּבָּתָהּ. וְאִם מֵתוּ [הראשון או השני] בלא בנים, אֲחֵיו שֶׁל זֶה וְאֲחֵיו שֶׁל זֶה חוֹלְצִין, וְלֹא מְיַבְּמִין. דין נוסף: שִׁינָּה הסופר את שְׁמוֹ של הבעל או וּשְׁמָהּ של האשה. או אם שינה את שֵׁם עִירוֹ של הבעל, או וְשֵׁם עִירָהּ של האשה. גיטין אלו פסולים. ואם נישאת לאחר, תֵּצֵא מִזֶּה וּמִזֶּה, וְכָל הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ כל החומרות והקנסות האמורים לעיל, נאמרו גם בָּהּ. דין נוסף: כָּל האסורות באיסור עֲרָיוֹת על הַיְּבָם שֶׁאָמְרוּ עליהן (יבמות ב.) שְׁצָרוֹתֵיהֶן [–אשה שנשא האח המת] מוּתָּרוֹת להינשא בלא יבום או חליצה. אם הָלְכוּ הַצָּרוֹת הָאֵלּוּ וְנִישְׂאוּ לאדם אחר, וְאחר זמן נִמְצְאוּ אֵלּוּ העריות אֵילוֹנִית שאינה יכולה ללדת. ומתברר אם כן שמעולם לא נתקדשה למת שהיו קידושיו בטעות, וממילא צרתה אינה 'צרת ערוה' ואסורה היא להנשא לאדם זר, דינה של הצרה שֶׁתֵּצֵא מִזֶּה – מהבעל שנישאה לו וּמִזֶּה שאסורה להתיבם ליבם. וְכָל הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ כל החומרות והקנסות האמורים לעיל, נאמרו גם בָּהּ. וכן הַפּוֹגֵם אֶת יְבִמְתּוֹ [–אשת אחיו שמת], וְהָלְכָה צָרָתָהּ וְנִישֵּׂאת לְאֶחָד כדין שהרי נתיבמה אחת מנשי המת, וְאחר זמן נִמְצֵאת זוֹ אותה אשה שייבם, שֶׁהָיְתָה אֵילוֹנִית, ומתברר שמעולם לא נתקדשה להמת שהיו קידושיו בטעות, ולא נתקיימה עדיין מצות יבום, וצרתה זקוקה ליבום, תֵּצֵא הצרה מִזֶּה – מהבעל שנשאה וּמִזֶּה ואסורה להתיבם. וְכָל הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ בָּהּ. דין נוסף: כָּתַב סוֹפֵר גֵּט לְאִישׁ שיתנו לאשתו, וְבאותו מעמד כתב גם שׁוֹבַר [–שטר המאשר את קבלת הכתובה] לְאִשָּׁה שיתנו לבעלה לאחר שיפרע כתובתה, וְמתעורר חשש שמא טָעָה הסופר וְנָתַן את הגֵּט לְאִשָּׁה וְאת השׁוֹבַר נתן לְאִישׁ, וְנָתְנוּ זֶה לָזֶה – הבעל נתן לאשה שובר והאשה נתנה לו גט. ובינתים הלכה האשה ונישאה לאדם אחר. ומבארת המשנה איך התעורר חשש זה, וּלְאַחַר זְמַן כשבדקו את השטרות שבידיהם, הָרֵי הַגֵּט יוֹצֵא מִיַּד הָאִישׁ וְהַשּׁוֹבַר יוצא מִיַּד הָאִשָּׁה. דינה של זו שֶׁתֵּצֵא מִזֶּה וּמִזֶּה, וְכָל הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ כל החומרות והקנסות האמורים לעיל, נאמרו גם בָּהּ. רַבִּי אֶלְעָזָר חולק וְאוֹמֵר, שאם לְאַלְתַּר מייד לאחר שמסרו את הגט והשובר זה לזה יָצָא הגט מידו והשובר מידה, ודאי שאין זֶה גֵּט, שמן הסתם אכן החליף הסופר השטרות. אבל אם רק לְאַחַר זְמַן יָצָא הגט מידו והשובר מידה, אינם נאמנים שלא נתגרשה והֲרֵי זֶה גֵּט. לפי שאם נאמינם נמצא שתצא מהבעל השני שנשאת לו ולֹא כָל הֵימֶנּוּ מִן הָרִאשׁוֹן לְאַבֵּד זְכוּתוֹ שֶׁל שֵׁנִי אין לבעל הראשון נאמנות להוציאה מהשני, ואף שגט יוצא מתחת ידו חוששים שעשו רמאות ביניהם כדי לבטל הגט:

גמרא

מבררת הגמרא, מַאי איזו מלכות מכונה 'מַלְכוּת שֶׁאֵינָהּ הוֹגֶנֶת'. זו מַלְכוּת הָרְמָיִים. הגמרא ממשיכה לברר, וְאַמַּאי קָרֵי לָהּ מדוע נקראת מלכות רומי 'מַלְכוּת שֶׁאֵינָהּ הוֹגֶנֶת'. מתרצת הגמרא, מִשּׁוּם דְּאֵין לָהֶם לֹא כְּתָב משלהם וְלֹא לָשׁוֹן [–שפה] משלהם, שכתבם ולשונם לקוח מאומה אחרת. אָמַר עוּלָּא, מִפְּנֵי מַה תַּקִּינוּ חכמים להזכיר את מַלְכוּת בְּגִיטִּין. מִשּׁוּם שְׁלוֹם מַלְכוּת, כדי שיהיה לנו שלום עם המלכות, שיאמרו המלכות 'חשובים אנו בעיניהם שכותבים שטרותיהם בשמינו'. שואלת הגמרא: וְכִי מִשּׁוּם תקנה זו של שְׁלוֹם מַלְכוּת, אם עבר על תקנה זו תֵּצֵא מבעלה וְהָוְלָד מַמְזֵר, הרי לא מצינו שהחמירו חכמים כל כך. מתרצת הגמרא, אֵין – אכן כך הוא, שכן התנא ששנה משנתינו הוא רבי מאיר, וְרַבִּי מֵאִיר פסק כן לְטַעֲמֵיהּ לפי שיטתו במקום אחר. דְּאָמַר רַב הַמְנוּנָא מַשְׁמֵיהּ דְּרַעְיָא, אוֹמֵר הָיָה רַבִּי מֵאִיר כלל בדיני גיטין, כָּל הַמְּשַׁנֶּה מִמַּטְבֵּעַ שֶׁטָּבְעוּ חֲכָמִים מאחד מהתקנות שתקנו חכמים בְּדִינֵי גִּיטִּין ונשאת על פי גט זה לאדם אחר, הַוָּלָד מַמְזֵר. שנינו במשנה, שהכותב גט בבבל לְשׁוּם מלכות אחרת, כגון מלכות רומי או מלכות מדי או מַלְכוּת יָוָן, הגט פסול: מבארת הגמרא, וּצְרִיכָא – הוצרכה המשנה להשמיע דין זה, גם בכתב לשם מלכות רומי, וגם בכתב לשם מלכות מדי ויון. דְּאִי אַשְׁמְעִינַן רק שאם כתב לשם מַלְכוּת שֶׁאֵינָהּ הוֹגֶנֶת [רומי], הגט פסול, הוה אמינא שדווקא באופן זה הגט פסול מִשּׁוּם דְּמַלִּיכָא שמלכות רומי עדיין מולכת, והמלך של בבל מתקנא בה ומקפיד שלא להזכירה, אֲבָל אם כתב לשם מַלְכוּת מָדַי וְיָוָן, דְּמַאי דַּהֲוָה הֲוָה – מה שהיה היה, שכבר אבדו ועברה מלכותם מן העולם, אפשר שאין המלכות מקפדת אם מזכירים את מלכותם, קא משמע לן שאפילו הכי המלך מקפיד והגט פסול. וְאִי אַשְׁמְעִינַן המשנה, רק שאם כתב לְמַלְכוּת מָדַי וּמַלְכוּת יָוָן שהגט פסול, ולא היינו שונים שאם מנה לבנין הבית או חורבנו הגט פסול, הייתי אומר שדווקא במזכיר מלכות מדי ויון פסול, מִשּׁוּם דְּמַלְכָּתָא הֲווּ שמדי ויון עדיין נקראים 'מלכות' [אף שכבר אבדה מלכותם] והמלך מתקנא בהזכרת מלכותם, אֲבָל אם מנה לִבְנְיַן הַבַּיִת דְּמַאי דַּהֲוָה הֲוָה מה שהיה היה, ומלכות ישראל אינה מכונה עוד 'מלכות', הוה אמינא שאין המלך מקפיד, קא משמע לן שהמלך מקפיד והגט פסול. וְאִי אַשְׁמְעִינַן המשנה רק שאם כתב לִבְנְיַן הַבַּיִת הגט פסול, הוה אמינא שרק בזה המלך מקפיד, משום דְּאָמְרֵי המלכות, קָמַדְכְּרֵי שְׁכַחְיוּהוּ מזכירים הם ישראל את שבחם ותפארתם ולא את מלכותינו, אֲבָל כשכותב לְחוּרְבַּן הַבַּיִת, דְּצַעֲרָא הוּא שמזכיר הוא את צערם של ישראל, אֵימָא הייתי אומר דלֹא מקפיד המלך, לכן צְרִיכָא המשנה להשמיע שגם באופן זה הגט פסול.

שנינו במשנה, שאם הָיָה בְּמִזְרָח וְכָתַב בגט שנמצא בְּמַעֲרָב, הגט פסול: מבררת הגמרא: מַאן מי הוא זה שהיה במזרח וכתב מערב, אִילֵימָא אם הכונה ששינה הסופר וכתב שהבַּעַל גר בעיר אחרת, אי אפשר לומר כן, דתַנְיוּ מה ששנינו כבר ברישא 'שִׁינָּה שְׁמוֹ וּשְׁמָהּ שֵׁם עִירוֹ וְשֵׁם עִירָהּ'. אֶלָּא לָאו בהכרח הכוונה לִסּוֹפֵר, שעליו לכתוב את מקום כתיבת הגט, ועל כך שנינו שאם שינה וכתב מקום אחר, הגט פסול. ומצינו שאכן צריך הסופר לכתוב את מקום כתיבת הגט כְּדַאֲמַר לְהוּ רַב לְסַפָּרֵיהּ לסופרים, וְכֵן אָמַר לְהוּ רַב הוּנָא לְסַפָּרֵיהּ, כִּי יַתְבִיתוּ – כאשר אתם יושבים לכתוב שטר בְּשֵׁילִי [–שם מקום], כְּתוֹבוּ – תכתבו שהוא נכתב בְּשֵׁילִי, וְאַף עַל גַּב דְּמִימְסָרָן לְכוּ מֵילֵי ואפילו שנצטוויתם לכתוב אותו בשהייתם בְּהֵינִי [–שם מקום]. וְכִי יַתְבִיתוּ שאתם יושבים לכתוב שטר בְּהֵינִי, כְּתוֹבוּ – תכתבו שהוא נכתב בְּהֵינִי, וְאַף עַל גַּב דְּמִימְסָרָן לְכוּ מֵילֵי בְּשֵׁילִי.

הגמרא חוזרת לעיקר דין המשנה, שאם לא כתב את הגט לשום המלכות ~ השולטת באותו מקום הגט פסול: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל,

---

המשך מהעמוד הקודם

ובכלל בעניינים כגון דא, די לן חידושו ואין להוסיף. אלא כיון שהעיר בהענין, מהנכון שקודם שיחזור הוא לדירתו, ילמדו שם ברבים ג׳ ימים עכ״פ פעם אחת ליום, ז׳ א. חזקה בפעמים וחזקה בימים ולאחרי זה ידור שם במנוחה שמחה וטוב לבב.

בודאי שומר שלשת השיעורים דחומש תהלים ותניא הידועים, ומהנכון אשר יבדקו את התפילין שלו ואת המזוזות של עכשיו ושיקבעו בדירתו הנ״ל.

בברכה לבשו״ט בכל האמור.

מה ששנינו שאם כתב לשם מלכות אחרת הגט פסול, זוֹ דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר, אֲבָל חֲכָמִים אוֹמְרִים, שֶׁאֲפִילּוּ אם לֹא כָּתַב אֶלָּא לְשֵׁם סַנְטֵר שָׁכָעִיר לפי מנין השנים למינויו של האדם הבקי בגבולות השדות של אנשי העיר, חֲרֵי זוֹ מְגוּרֶשֶׁת, שאין צריך לכתוב לשם המלכות. הגמרא מביאה מעשה מענין זה: הַהוּא גִּיטָּא דַּהֲוָה כְּתִיב בֵּיהּ – מעשה בגט שכתב הסופר את התאריך לְשֵׁם אִיסְטַנְדְּרָא דְּכַשְׁפָּר – לפי מנין שנות השלטון של בַּשְׁפָּר [–שם איש] שהיה עבדו של המלך וממונה מטעמו על העיר. שָׁלְחָה רַב נַחְמָן בַּר רַב חִסְדָּא לְקַמֵּיהּ דְּרָבָה לשואלו, כִּי הַאי גַּוְונָא מַאי – מה דינו של גט זה שנכתב לשם עבד המלך. שָׁלַח לֵיהּ תשובה, בָּהָא – באופן זה אֲפִילּוּ רַבִּי מֵאִיר הסובר שצריך לכתוב לשם מלכות, מוֹדֵי שגט זה כשר. מבררת הגמרא, מַאי טַעְמָא, והרי לא נכתב לשם המלך. מבארת הגמרא, כיון ש'בשכר' מַאוֹתָהּ מַלְכוּת הוּא – שייך הוא לבית המלוכה, אין המלך מקפיד אם יזכירוהו בגט. שואלת הגמרא, וּמַאי שְׁנָא גט זה שכתבו לשם 'בשכר' מִ'סַּנְטֵר שָׁכָעִיר' שאמר שמואל לעיל שרבי מאיר פוסלו. מתרצת הגמרא, הָתָם שכתב לשם הסנטר שבעיר, זִילָא לְהוּ מִילְּתָא – זלזול הוא במלך שכתב הגט על שם הפחות שבעבדיו, אבל הָכָא שכתב לשם עבדו החשוב של המלך, שְׁבִיחָא לְהוּ מִילְּתָא – שבח הוא למלך שמזכירים משרתו החשוב, ואין המלך מקפיד, והגט כשר.

הגמרא מביאה דעת אמוראים נוספים, בדינו של גט שלא נכתב לשם מלכות: אָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַב הוּנָא אָמַר רַב, זוֹ ששנינו שאם לא כתב לשם מלכות ונשאת שהולד ממזר, אלו הם רק דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אֲבָל חֲכָמִים אוֹמְרִים שֶׁהַוָּלָד כָּשֵׁר. ומוסיף רב, וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר, שֶׁאִם שִׁנָּה הסופר את שְׁמוֹ של האיש, וְשָׁמַהּ – או את שם האשה, או ששינה את שֵׁם עִירוֹ או וְשֵׁם עִירָהּ, שֶׁהַוָּלָד מַמְזֵר. אָמַר רַב אַשֵׁי, אַף אֲנַן נַמִּי תָּנֵינָא – מתוך המשנה יש להוכיח שחכמים מודים לדינים אלו. שהרי שנינו 'שִׁנָּה שְׁמוֹ וְשָׁמַהּ שֵׁם עִירוֹ וְשֵׁם עִירָהּ תֵּצֵא מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל הַדְּרָכִים הָאֵלּוּ בָּהּ' ויש לברר, הָא דין זה ששנינו מַאן תָּנֵי לַהּ מידו התנא ששנאו, אִילֵימָא – אם תאמר שהוא רַבִּי מֵאִיר, אם כן לִיעַרְבִינְהוּ וְלִיתְנִינְהוּ, למה לא עירבה המשנה דינים אלו עם הדינים שברישא. אֶלָּא שְׁמַע מִינָּהּ – אכן שַׁרְבָּנָן הם ששנו דינים אלו, ולפיכך לא עירבה המשנה, לפי שהרישא רק לפי רבי מאיר והסיפא גם לרבנן. שְׁמַע מִינָּהּ – אכן ראיה נכונה היא:

שנינו במשנה: כָּל עֲרָיוֹת שֶׁאָמְרוּ כּוּ' צרותיהן מותרות, הלכו הצרות האלו ונישאו, ונמצאו אלו איילונית, תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה: מלשון המשנה 'ונישאו' משמע שנִּישְׂאוּ אֵין – דווקא אם נישאו בעודן זקוקות ליבום נאסרות ליבם, אבל אם זִינּוּ בעודן זקוקות ליבם, לֹא נאסרות להתייבם. [שאם לא כן היה על המשנה לשנות 'זינו' וכל שכן נישאו]. ואם כן, לֵימָא תֵּיתֵי תִּיוּבְתָּא – לכאורה יש להקשות ממשנתינו על דינו דְּרַב הַמְנוּנָא, דְּאָמַר רַב הַמְנוּנָא, שׁוֹמֶרֶת יָבָם [–אשה הממתינה ליבום] שֶׁזִּינְּתָה, אֲסוּרָה לְיִבְמָהּ, ואילו ממשנתינו מדויק שמותרת ליבם. דוחה הגמרא: לֹא – אין לדייק כן מהמשנה, ומה ששנינו נִישֵּׂאוּ הוא לאו דווקא, וְהוּא הַדִּין לְזִינּוּ, וְהַאי דְּקָתָנֵי – ומה שנקטה המשנה נִישֵּׂאוּ ולא 'זינו', משום דְּלִישָׁנָא נָקֵט – התנא נקט בלשון נקיה. וְאֵיכָא דְּאָמְרֵי – יש שדייקו ממשנתינו להיפך, שמשנתינו מסייעת לרב המנונא, שכן לדעתם מה ששנינו שאם 'נִישֵּׂאוּ' אסורות ליבם, פשיטא שהוא לאו דווקא, וְהוּא הַדִּין לְזִינּוּ, [ולדעה זו אין כל סברא לחלק בין נישאו לזינו]. ואם כן לֵימָא מְסַיַּע לֵיהּ – לכאורה מכאן יש להביא ראיה לְרַב הַמְנוּנָא, דְּאָמַר רַב הַמְנוּנָא 'שׁוֹמֶרֶת יָבָם [–אשה הממתינה ליבום] שֶׁזִּינְּתָה, אֲסוּרָה לְיִבְמָהּ'. דוחה הגמרא: לֹא – אין לדייק כן מהמשנה, כי יש לומר שמה שנקטה המשנה נִישֵּׂאוּ, בְּדָווְקָא נקטה כן, אבל זינו לא. וסברא יש לחלק בין נישאו לזינו, שדווקא בנישאו אסורות ליבם מִשּׁוּם שגזרו רבנן עליה, דְּמֵיחַלְּפָא – שיש לחשוש בה את אותו החשש שחששו חכמים, בְּאִשָּׁה שֶׁהָלְכָה בַּעֲלָהּ לִמְדִינַת הַיָּם והלכה ונשאת על פי עדות [בשרה] שמת בעלה, ואחר כך נתברר שבעלה חי, שאסרוה לחזור לבעלה הראשון. ואף על פי שאנוסה היתה שהרי חשבה שמת בעלה, גזרו חכמים שאסורה לבעלה מפני שכשיראו העולם שבעלה חי, יסברו שקודם שנשאת לשני נתגרשה מבעלה, וכשיראו שחוזרת אליו יאמרו שעובר על לאו של 'מחזיר גרושתו'. ואף כאן יש לאוסרה מאותו טעם, שיסברו שמסתמא קודם שנשאת חלץ לה היבם, ואחר כך כשיראו שמתיבמת יסברו שהוא עובר על איסור 'מחזיר חלוצתו', ולפיכך אסרוה לחזור ליבם. וחשש זה קיים רק בנישאו ולא בזינו, לפי שבזנות אין לחשוש ללעז, שהזנות אין לה קול ולא ידעו העולם שזינתה, ואף מי שידע לא יחשוב שחלצה, שכיוון שאשה זו פרוצה בזנות, חשודה היא אף שלא חלצה קודם הזנות:

שנינו במשנה: הַכּוֹנֵס אֶת יְבִמְתּוֹ כּוּ'והלכה צרתה ונשאת לאחר, ונמצאת זו [האשה שיבם] איילונית, תצא מזה ומזה: דינה של היבמה שנשאת בטעות לאדם זר, נשנה במשנה בשני מקרים שונים, הגמרא מבארת מה טעם הוצרכה המשנה לכפול דין זה: וּצְרִיכָא המשנה להשמיענו דין זה בשני אופנים שונים, דְּאִי אַשְׁמְעִינַן בְּהָהּ קַמַּיְיתָא – אם היינו שונים רק את האופן הראשון [שחשבה שהיא 'צרת ערוה', ולבסוף התברר שהיתה הערוה איילונית], הוה אמינא שדווקא באופן זה קנסוה, מִשּׁוּם דְּבשעה שהלכה זו ונשאת לאחר לֹא אִיקְּיֵים כלל מְצַוַּת יִבּוּם [שסברו שאחת הנשים היא ערוה הפוטרת את כל צרותיה מן היבום], והיה לה להמתין ולראות שמא אותה ערווה היא איילונית שאינה פוטרתה מן היבום, ולפיכך קנסוה. אֲבָל הָכָא בסיפא [שנתיבמה צרתה ולבסוף התברר שהיתה איילונית], דְּבשעה שנישאת זו לאחר סברה שכבר אִיקְּיֵים מְצַוַּת יִבּוּם שהרי ייבם אחי בעלה את צרתה, אֵימָא שלֹא היה עליה להמתין, ולא קנסוה, קא משמע לן שגם בזה קנסוה, משום שהיה עליה להמתין לראות אם צרתה שנתיבמה אינה איילונית. וְאִי אַשְׁמְעִינַן רק הָכָא בסיפא, היינו אומרים שדווקא באופן זה קנסוה, מִשּׁוּם דְּבשעת מיתת בעלה קָא רָמְיָא קַמַּיְיהּ – נפלה היא לפניו ליבום, והיה לה להמתין ולברר בוודאות שסרה ממנה זיקת היבום, ומכיון שלא המתינה יש לנו לקונסה. אֲבָל הָתָם ברישא, דְּלֹא רָמְיָא קַמַּיְיהּ, שסברה שמעולם לא היתה זקוקה כלל ליבום [שחשבה שהיא צרת ערוה], אֵימָא לֹא קנסוה משום שלא היה לה לעלות בדעתה להמתין ולברר שהערוה אינה אילונית, לכך צְרִיכָא המשנה להשמיענו שאף באופן זה קנסוה משום שהיה לה להמתין ולברר בוודאות שאינה זקוקה ליבום:

שנינו במשנה: כָּתַב הַסּוֹפֵר וְטָעָה, וְנָתַן גֵּט לָאִשָּׁה וְשׁוֹבֵר וְכוּ', רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר אִם לְאַלְתַּר יָצָא וְכוּ' אין זה גט, אם לאחר זמן יצא הרי זה גט: מבררת הגמרא, הֵיכִי דָּמֵי – מהו 'לְאַלְתַּר', וְהֵיכִי דָּמֵי – ומהו 'לְאַחַר זְמַן'. משיבה הגמרא, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, כָּל זְמַן שֶׁהבעל והאשה יוֹשְׁבִין וַעֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עִנְיָן של הגירושין, זֶהוּ 'לְאַלְתַּר', ואם כבר עָמְדוּ ופסקו מלעסוק בענין הגירושין, זֶהוּ 'לְאַחַר זְמַן'. וְרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה חולק ואָמַר, שכל זמן שלֹא נִישֵּׂאת לאדם אחר, זֶהוּ 'לְאַלְתַּר', ואם כבר נִישֵּׂאת בגט זה, זֶהוּ 'לְאַחַר זְמַן'.

הגמרא מקשה ממשנתינו על דברי שמואל: תָּנַן במשנתינו, שלפיכך לאחר זמן הרי זה גט, משום ש'לֹא כָּל הֵימֶנּוּ מִן הָרִאשׁוֹן לְאַבֵּד זְכוּתוֹ שֶׁל שֵׁנִי'. וּבְשִׁלְמָא לְרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה הסובר ש'לאחר זמן' היינו לאחר שנישאת, הַיְינוּ דְּקָתָנֵי – זהו ששנינו 'זכותו של שֵׁנִי', כלומר השני שנשאת לו, אֶלָּא לְשִׁמּוּאֵל הסובר ש'לאחר זמן' הוא אף קודם שנשאת לאדם אחר, קשה, מַאי – מידו ה'שֵׁנִי' שמזכירה המשנה.